

Aan het gemeentebestuur van de gemeente Horst aan de Maas
p/a Postbus 6005
5960 AA Horst

Horst, 15-11-'17
Betreft: uitvoering Wmo

Geacht College van B&W,

Tijdens een bijeenkomst van het Comité Nationaal ZorgFonds Horst aan de Maas op 25 september jl. kregen wij van zorgaanbieders te horen dat in een bijlage van de overeenkomst van de zorgaanbieder en de gemeente (bijlage 4: werkafspraken) opgenomen is, dat medewerkers van zorgaanbieders cliënten niet mogen ondersteunen bij het Keukentafelgesprek¹.

Van mensen in de zaal die een beroep doen op de ondersteuning van hun zorgaanbieder bij het keukentafelgesprek kregen wij – naar aanleiding van die opmerkingen – te horen, dat zij graag wél ondersteund worden door hun zorgaanbieder. Omdat die inzicht hebben in hun (eventuele) problematiek en/of hulpvraag en die beter kunnen verwoorden dan dat zij dat zelf kunnen. En zij zien zich ook graag gesteund door – in dit geval – een hulpverlener of anderen, om zich weerbaarder te voelen ten opzichte van de ambtenaren/mensen van het wijkteam.

Naar aanleiding van de vragen en opmerkingen tijdens de bijeenkomst van het comité hebben wij de volgende vragen:

- Wat is de reden dat zorgaanbieders (opdrachtnemers) in principe alleen cliënten mogen ondersteunen, als de “Toegang” (wat moet hier onder worden verstaan?) dat in het belang van de Burger goedkeurt?
- Wat is de reden dat de burger niet zelf mag bepalen of hij diens belang(en) ondersteund wil zien door een hulpverlener, waar hij/zij vertrouwen in heeft, los van het wel of niet goedkeuren door “Toegang”?
- Is het niet juist logisch dat bij het opstellen van het ondersteuningsplan de hulpverlener (zorgaanbieder/opdrachtnemer) de Burger ondersteunt, omdat deze vanuit zijn/haar professie vaak precies kan uitleggen, welke ondersteuning die Burger nodig heeft? De medewerkers van de gemeente/het wijkteam zijn in de regel veel algemener georiënteerd en hebben normaal gesproken niet de specifieke know-how en professionele vaardigheden die nodig zijn bij een specifieke hulpvraag van een Burger.
- Bent u bereid de gememoreerde stellingname (t.a.v. uitsluiten zorgaanbieders bij keukentafelgesprekken), zoals vermeld in de bijlage, te heroverwegen?
- Wat is de reden dat in vervolggesprekken (over voortgang of heroverweging van bestaande Dienstverlening) wél de aanwezigheid van zorgaanbieders mogelijk is?

¹ In de bijlage staat letterlijk: “Het is Opdrachtnemer niet toegestaan om aanwezig te zijn bij gesprekken tussen een Burger en een Gemeente en/of Verwijzer over de totstandkoming van een Ondersteuningsplan, tenzij hij daartoe in het belang van de Burger is uitgenodigd door de Toegang. Dit geldt niet voor gesprekken over de voortzetting of heroverweging van bestaande Dienstverlening”.

- Wat is – vanuit het perspectief van de Burger gezien – het verschil tussen het keukentafelgesprek, waarin het ondersteuningsplan wordt besproken en de vervolggesprekken, zoals hiervoor bedoeld? Is het in beide gevallen niet logisch dat gebruik gemaakt wordt van de expertise van de zorgaanbieder?
- Voorgaande vragen willen wij graag beantwoord zien mede vanuit de constatering in een rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau (Zicht op de Wmo 2015), dat “gespreksvoerders (medewerkers van gemeenten) nogal eens aan gaven dat zij onvoldoende kennis hadden van de problematiek van bepaalde groepen; vooral van mensen met psychische en psychiatrische problemen, met psychogeriatrische problemen zoals dementie en met multiproblematiek (zoals daklozen en verslaafden). Ook melders zelf waren soms heel ontevreden over de deskundigheid van gespreksvoerders wat betreft hun beperking. Gebrek aan kennis van specifieke doelgroepen bij gemeenten blijkt een hardnekkig probleem, want ook in de Wmo-evaluaties over 2007-2009 en 2010-2012 werd al gevonden dat gemeenten moeite hadden om de problematiek van mensen met psychische klachten goed in beeld te krijgen (De Klerk et al. 2010 en Kromhout et al. 2014)”.

Aanvullend aan de voorgaande vragen nog het volgende: het comité heeft leden in haar gelederen, die eerder ook lid waren van de werkgroep Wmo Alert Horst aan de Maas. Zij meldden dat de werkgroep in het verleden in twee opeenvolgende jaren een meldpunt heeft ingericht, waarin gebruikers van de WMO hun ervaringen met de Wmo konden melden. Die ervaringen zijn vervolgens in de vorm van rapportages aan uw bestuur aangeboden. Naar aanleiding van die rapporten is bij de bespreking daarvan in de Commissie Samenleving nadrukkelijk aangegeven dat uw bestuur een zo breed mogelijk aanbod van zorgaanbieders wil mogelijk maken. Nu hebben wij begrepen dat er nog maar met een betrekkelijk klein aantal zorgaanbieders overeenkomsten worden gesloten.

- Is het juist dat nog maar met een beperkt aantal zorgaanbieders overeenkomsten worden afgesloten?
- Zo ja, wat is daar de reden van?
- Bent u in dat geval nog in staat voldoende maatwerk te regelen voor de Burgers die een beroep doen op de Wmo?

Uit een onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau is gebleken dat gemeenten te weinig aandacht geven aan de mantelzorgers die in de huishoudens van hulpvragers de eindjes aan elkaar knopen tegen de grenzen van de draagkracht aanlopen. In het rapport wordt dat als volgt geschreven: “Mantelzorgers waren kritischer dan melders, zowel over het meldingsproces van degene voor wie zij zorgden, als over de aandacht voor hun eigen positie. Een aanzienlijk deel van de mantelzorgers gaf aan dat de gespreksvoerder in het Gesprek met de melder (voor wie zij zorgden) geen aandacht aan hun zorgsituatie besteedde. De gespreksvoerdersuitkomsten bevestigen dit beeld”. Vandaar de volgende vraag:

- Naar aanleiding van deze constatering de vraag of de gemeente bij de keukentafelgesprekken ook nadrukkelijk aandacht geeft aan de situatie (draagkracht) van de mantelzorgers en zo ja op welke wijze u die aandacht vorm geeft?

In de hoop spoedig een schriftelijk antwoord te krijgen op de gestelde vragen, verblijven wij,

Met vriendelijke groet,

Namens het comité NZF Horst aan de Maas

Paul Geurts

(Blauwververstraat 77, 5961 KH Horst)